

Asikkalan kunta

Viite: Lausuntopyyntö 22.6.2026

Asia: Koulurakennuksen rakentaminen, Vesivehmaantie 285, Asikkala

Asikkalan kunta hakee lupaa uuden koulurakennuksen rakentamiseen osoitteeseen Vesivehmaantie 285 (kiinteistötunnus: 16-421-29-1). Tarkoituksena on rakentaa uusi koulurakennus 1-6. luokkien opetustoiminnan järjestämiseen. Opetustilojen lisäksi rakennukseen sijoittuu ruokala sekä valmistuskeittiö, liikuntasali oheistiloineen, henkilökunnan tiloja sekä varasto- ja muita aputiloja. Rakennus on pääosin 1-kerroksinen ja hirsirakenteinen. Teknisiä tiloja sijoitetaan 2. kerrokseen. Pääsuunnittelijana toimii Luovaus Arkkitehdit Oy.

Museo on antanut lausunnon Vesivehmaan uuden koulun poikkeamis- ja sijoittamislupahakemukseen 3.3.2026. Tuolloin on todettu suunnittelualueen sijainti valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaalla rakennetun kulttuuriympäristön sekä maakunnallisen maiseman arvoalueella (RKY 2009, MARY 2024 ja MaMa 2024).

Vesivehmaan osayleiskaavassa (2015) alue on merkitty kyläkuvallisesti arvokkaaksi alueeksi merkinnöillä sk-1 ja sk-2. Kaavamääräyksen mukaan alueelle rakennettaessa on huolehdittava rakentamisen sopeutumisesta sijoitukseltaan, mittasuhteiltaan, tyyliltään, materiaaleiltaan ja värykseltään kyläkuvaan, olemassa olevaan rakennuskantaan sekä maisemaan. Kulttuurimaisemaan tai rakennettuun kulttuuriympäristöön vaikuttavista hankkeista on kuultava museoviranomaisia. Koulun alue on osayleiskaavassa pääasiassa julkisten palvelujen aluetta merkinnällä PY. Urheilukentän kohdalla kaavassa on pienialaisia AM-, MT- ja MA-1-alueita. Museo on edellyttänyt osayleiskaavan aluesuojelumerkintöihin vedoten, että museo on mukana hankkeen jatkosuunnittelussa. Alueen tunnustetut arvot ovat edellyttäneet korkeatasoista suunnittelua.

Vuonna 1980 valmistunut, arkkitehti Jorma Vuorelman suunnittelema koulurakennus on inventoitu VIRKU-hankkeessa (2004-2006). Rakennusta ei ole tuolloin arvioitu. Museo on lausunnossaan todennut, että tiilirunkoinen ja tasakattoinen rakennus noudattaa suunnitteluajankohdalleen tavanomaisia ideoita materiaalivalinnoiltaan ja muotokieleltään. Museo ei ole vastustanut rakennuksen purkamista, mutta edellyttänyt, että rakennus dokumentoidaan valokuvaamalla. Rakennuksen dokumentointi suoritettiin 11.6.2026 museon toimesta. Koulun purkamisen myötä maisemasta katoaa 1980-luvun rakennuskerrostuma.

Lausuntopyynnön mukana on toimitettu 10.7. 2026 päivätyt pääpiirustukset sekä 26.5.2026 päivätyt havainnekuvat (Luovaus Arkkitehdit Oy). Muutoin modernia muotokieltä noudattavan, betoni- ja hirsirunkoisen uudisrakennuksen pääasiallisena julkisivumateriaalina on peittosuojakäsitelty hirsi. Rakennus on L:n muotoinen ja pääosin yksikerroksinen, rakennuksen kulmaan sijoittuvien liikuntasalin, pukuhuonetilojen ja lvi-konehuoneen käsittävän tilan ollessa kaksikerroksinen. Uudisrakennuksen pääasialliseksi rakennusmateriaaliksi valikoitunut puu on museon näkemyksen mukaan alueen agraarin luonteen ja maaseudun perinteisen rakentamistavan ominaisuudet huomioiva. Uudisrakennus on tarkoitus sijoittaa nykyisen urheilukentän paikalle. Vanhan koulun alue on purkamisen jälkeen tarkoitus muuttaa välituntipihaksi.

Ulkoväriyksen vaihtoehtoina ovat olleet okrankeltainen, punainen ja mustanruskea, joista kuntalaisten äänestyksen seurauksena on valikoitunut viimeisin vaihtoehto. Rakennuksen sisäpihalle avautuvat julkisivut on tarkoitus jättää kuultaviksi, luonnollisen puun värisiksi. Väriyksen vaihtelu tuo julkisivuun keveyttä ja elävyyttä. Rakennuksen pätyyn, Vesivehmaantielle päin sijoitettava puu/pensasrivi rajoittaa rakennuksen näkyvyyttä tien suuntaan.

Museon näkemyksen mukaan suunniteltu koulurakennus soveltuu materiaaliltaan, massoitteiltaan ja väriykseltään ympäröivään kulttuuriympäristöön. Museolla ei ole lupahakemukseen huomautettavaa.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö Liisa Koskelainen

rakennustutkija Satu Taivaskallio

Tiedoksi: Museovirasto, Lupa- ja valvontavirasto